

บทที่ 1.

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาไทยเริ่มต้นจากการจัดตั้งขึ้นเพื่อผลิตบุคลากรเข้ารับราชการ ต่อมาวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเริ่มขยายขอบเขตกว้างขวางขึ้นเรื่อย ๆ เช่น จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจด้านการเมือง การปกครอง เพื่อส่งเสริมการผลิตบัณฑิตบางสาขาวิชาเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อการกระจายโอกาสทางการศึกษาไปยังส่วนภูมิภาค เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนไทยมีโอกาสได้ศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้น จึงมีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในรูปมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย ทั้งของรัฐและของเอกชน รวมทั้งการเปิดมหาวิทยาลัยเปิด การขยายตัวในรูปของการขยายวิทยาเขต การยกระดับเป็นมหาวิทยาลัย การรวมตัวเป็นสหวิทยาลัย (ครู) นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีการเรียกร้อง มีแรงกดดันทางการเมือง ให้เปิดมหาวิทยาลัยของรัฐเพิ่มขึ้น อาจทำให้การขยายตัวของสถาบันอุดมศึกษาชาติสหทางและจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน รูปแบบของสถาบันก็มีความหลากหลายและมีหลายหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการ จึงทำให้มีโครงสร้างการบริหารมีความหลากหลาย มีความแตกต่างกันไปตามสังกัด

ปัจจุบันมีปัญหาบางประการเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย และมักเป็นข่าวทางสื่อสารมวลชนอยู่บ่อย ๆ อีกทั้งมีบทความและผลงานการวิจัยที่บ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพของปัญหาบางประการเหล่านั้น อาทิ เช่น

สภาสถาบันอันเป็นองค์การบริหารสูงสุด มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบันนั้น ปัจจุบันมีงานวิจัยหลายเรื่องพบว่า บทบาท อำนาจหน้าที่และความสำคัญลดลง กลายเป็นเพียง สภารับรู้รับทราบ หรือ "สภาตรายาง" (รสสุคนธ์ พหลเทพ 2526 : 102, สุรพล พุฒคำ 2522 : 42)

อธิการบดีหรืออธิการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบงานทั้งปวงของสถาบันนั้นก็ปรากฏว่า หลายสถาบันมีปัญหาขัดแย้งในวิธีการได้มา มีวิธีการได้มา

หลายรูปแบบ มีการเดินขบวนคัดค้านผลการสรรหา ฯลฯ และจากผลการวิจัยพบว่า "อธิการบดีมีอำนาจสูงสุด สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจน้อยกว่าอธิการบดี" (Gross และ Grambsch) หรือ "กลุ่มผู้บริหารระดับสูงซึ่งประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดีและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักงานอธิการบดีมีอำนาจสูงสุด ส่วนสภามหาวิทยาลัยอยู่อันดับ 5" (รสสุคนธ์ พหลเทพ 2526 : 105)

คณะกรรมการบริหารภายในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละสถาบันก็มีหลายชุด แต่ละชุดมักจะมีโครงสร้างแตกต่างกัน เช่น คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย คณะกรรมการประจำวิทยาเขต คณะกรรมการประจำคณะ/บัณฑิตวิทยาลัย/สถาบัน/สำนัก/ศูนย์ คณะกรรมการสหวิทยาลัย คณะกรรมการประจำวิทยาลัยครู มหาเถรสมาคม คณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ฯลฯ เป็นต้น เหตุใดจึงต้องมีคณะกรรมการหลายชุด แต่ละชุดก็มีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ บทบาท และการได้มาไม่เหมือนกัน

สภาคณาจารย์หรือที่บางแห่งเรียกว่า "สภาอาจารย์บาง สภาข้าราชการบาง" แทบทุกแห่งมักจะเกิดมาจากการเรียกร้องของคณาจารย์หรือสมาชิกของสถาบัน เพื่อขอมีส่วนร่วม รับรู้ รับเห็น มีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ การวางนโยบาย ฯลฯ ซึ่งเป็นแนวคิดในการบริหารแบบประชาธิปไตย ที่ว่า ". . . เป็นระบบบริหารที่ให้ประชากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Shared Authority) เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการบริหาร (Participation)" (วิจิตร ศรีสะอ้าน 2518 : 9-10) แม้แต่ในวิทยาลัยครูเองอาจารย์ก็เรียกร้องที่จะมีสภาคณาจารย์ ". . . จากผลของการเรียกร้องของคณาจารย์วิทยาลัยครู ทำให้กรมการฝึกหัดครูตั้งคณะกรรมการร่างข้อบังคับสภาการฝึกหัดครู ว่าด้วยสภาคณาจารย์วิทยาลัยครู . . ." (มติชน 2527:2) แต่เมื่อร่างเสร็จ นำเสนอที่ประชุมอธิการวิทยาลัยครู เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2527 ก็ปรากฏว่า ที่ประชุมอธิการมีมติไม่ยอมรับร่างโดยให้เหตุผลว่า มีหน้าที่ภารกิจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการประจำวิทยาลัยครู (พนอม แก้วกำเนิด 2528 : สัมภาษณ์)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวแล้ว จึงเห็นสมควรศึกษาวิจัยปัญหานี้ ในหัวข้อเรื่องว่า "การวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารสถาบัน - อุดมศึกษาไทย"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงโครงสร้างขององค์การบริหาร การดำเนินงาน องค์ประกอบ และการได้มาซึ่งองค์การบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบโครงสร้างขององค์การบริหาร การดำเนินงาน องค์ประกอบ และการได้มาซึ่งองค์การบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เลือกวิเคราะห์ เฉพาะสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีพระราชบัญญัติ สถาบันรับรอง ได้แก่ มหาวิทยาลัย สถาบัน ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยสงฆ์ และสถาบันเทคโนโลยีแห่ง-เอเซีย (เอไอที)

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้มองเห็นภาพรวมของโครงสร้างการ-บริหารสถาบันอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันว่า มีรูปแบบอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร มีจุดเด่นจุดด้อยในด้านใด เพื่อที่ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้นำไปพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขการบริหารสถาบันให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด
2. เป็นการศึกษาว่า รูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทยในอนาคตจะเป็นอย่างไร ควรจะอยู่ในระบบราชการเช่นปัจจุบันหรือควรจะออกจาก ระบบราชการเป็นสถาบันอุดมศึกษาอิสระแบบมหาวิทยาลัยในตะวันตกบางประเทศ หรือ เปลี่ยนแปลงเป็นมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ (State University) หรือ มหาวิทยาลัย-ในกำกับของรัฐ หรือ มหาวิทยาลัยแบบรัฐวิสาหกิจ หรือ มีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ เหมาะสมกว่า
3. ข้อค้นพบการการศึกษาครั้งนี้ อาจจะไปสู่การจัดรูปแบบที่เหมาะสม ขององค์การ โครงสร้าง องค์ประกอบ การดำเนินงาน และการได้มาซึ่งองค์การ-บริหาร ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ที่เหมาะสม อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผน การปรับปรุง การพัฒนาองค์การ และโครงสร้างการบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย ที่เหมาะสมในโอกาสต่อไป

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

อุดมศึกษา หมายถึง "การศึกษาในระดับหลังมัธยมศึกษาขึ้นไป อันได้แก่ . . . ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี . . . ระดับปริญญาตรี . . . ระดับสูงกว่าปริญญาตรี . . ." (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2530 : ค) หรือ การศึกษา ระดับที่สาม (Tertiary Education) ระดับที่จัดหลังระดับมัธยมศึกษา (Post-secondary Education) (วิจิตร ศรีสะอาน 2518 : 1) หรือ การศึกษา สำหรับผู้ที่จะเป็นผู้ใหญ่แล้ว (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ 2524 : 1) หรือ อุดมศึกษาเป็น คำที่มาจากภาษาอังกฤษว่า Higher Education ซึ่งมีความหมายอย่างกว้าง ๆ ว่า อะไรก็ตามที่เป็นการเรียนการสอนในระดับที่เหนือมัธยมศึกษาบริบูรณ์ (ประกอบ คุปรัตน์ 2527 : 1) แต่ในที่นี้หมายถึง การศึกษาที่จัดหลังระดับมัธยมศึกษา ซึ่งอาจ จัดในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือ โรงเรียน ทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน

สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันการศึกษาในประเทศไทยทั้งหมด ทั้ง ภาครัฐบาลและภาคเอกชน ซึ่งจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (สภาวิจัยแห่งชาติ 2527 : 1) แต่ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง สถาบันที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มี พระราชบัญญัติสถาบันรับรอง ยกเว้นสถาบันวิชาชีพเฉพาะกิจของ ทหารและตำรวจ

โครงสร้างการบริหาร หมายถึง องค์การบริหารต่าง ๆ ภายในสถาบัน อุดมศึกษารวมทั้ง องค์ประกอบ การดำเนินงาน หน้าที่ภารกิจ และการได้มาซึ่ง องค์การหรือองค์ประกอบ องค์การบริหารภายในที่ไม่เป็นทางการ และองค์การ - บริหารภายนอกบางองค์การที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทยได้แก่

1. องค์การบริหารภายในสถาบัน ได้แก่ สภาสถาบัน ผู้บริหารสถาบัน (อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีหรือหัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าภาควิชา) และ คณะกรรมการบริหาร (คณะกรรมการประจำวิทยาเขต คณะกรรมการประจำคณะ/ บัณฑิตวิทยาลัย/สถาบัน/สำนัก/ศูนย์ ฯลฯ)

2. องค์การบริหารภายในที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ ที่ประชุมคณบดี ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยครู สมาคมสถาบัน - อุดมศึกษาเอกชน ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ สภาคณาจารย์ ฯลฯ เป็นต้น

3. องค์การบริหารภายนอกสถาบัน หมายถึง องค์การบริหารภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถาบันอุดมศึกษา อาทิเช่น กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานประมาท ฯลฯ เป็นต้น

องค์การ หมายถึง "ศูนย์กลางของกิจการที่รวมประกอบกันขึ้นเป็นหน่วย" (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 : 871) หรือ องค์กร (วิจิตร ตรีสะอ้าน 2518 : 9, วิชิต ทาราบถ ม.ป.พ. : 114, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 3) หรือ

องค์การมีความหมายอย่างง่าย ๆ ว่าเป็นการรวมกลุ่มของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่จะเขารวมกันทำงานในลักษณะกลุ่ม เพื่อให้สามารถทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่สูงขึ้นและยากขึ้น เพื่อให้ได้ผลผลิตออกมาตอบสนองความต้องการระหว่างมวลมนุษย์ไ้มากขึ้น (ธงชัย สันติวงษ์ 2523 : 16)

แต่ในที่นี้หมายถึง "หน่วยงานบริหารหน่วยหนึ่งในโครงสร้างการบริหารสถาบันอุดมศึกษา"

บทบาท หมายถึง หน้าที่หรือเงื่อนไขที่จะต้องกระทำและบรรดาสิทธิต่าง ๆ ที่ได้มาพร้อมกับตำแหน่ง (ภิญโญ สาธร 2512 : 7) หรือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในงานโดยตรงและงานพิเศษที่ควรทำ (สุรพล พุฒคำ 2522 : 18) แต่ในที่นี้หมายถึง "กิจกรรมที่ได้กระทำจริง ๆ หรือ มิได้กระทำตามอำนาจหน้าที่ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้"

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยประเภทวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Research) ข้อมูลส่วนใหญ่ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารเป็นหลัก โดยศึกษาค้นคว้าจากพระราชบัญญัติของแต่ละสถาบัน พระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้อง กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง ระเบียบ รวมทั้งหนังสือราชการ ตลอดจนวิทยานิพนธ์ ตำรา หนังสือ สิ่งพิมพ์ ห้างของไทยและของต่างประเทศ กับสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบความชัดเจนของข้อค้นพบบางประการ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาหลักการบริหารและโครงสร้างการบริหารสถาบันอุดมศึกษาทั้งของไทยและของต่างประเทศจากเอกสารต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล อาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

2.1 การคัดเลือกเอกสาร ถือตามหลักของคาเลน (1962 : 163-173) โดยพิจารณาเอกสารที่มาจากแหล่งปฐมภูมิและเป็นเอกสารต้นฉบับเป็นสิ่งสำคัญ รองลงมา จะพิจารณาถึงผู้เขียนว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ในเรื่องนั้น ๆ เพียงใด ส่วนปีที่เผยแพร่หนังสือ เพื่อให้ได้แนวคิดที่ทันสมัยเป็นปัจจุบันจึงยึดถือฉบับที่เผยแพร่ล่าสุดที่มีอยู่ เว้นแต่ พระบรมราชโองการ และ พระราชบัญญัติสถาบันเท่านั้นที่ศึกษาโครงสร้างตาม ฉบับปัจจุบันก่อนแล้วย้อนไปศึกษาตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อศึกษาความเป็นมา ความเปลี่ยนแปลงขององค์กรการบริหารแต่ละชนิดของสถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละแห่ง และถือว่าพระราชบัญญัติสถาบันฉบับปัจจุบันเป็น เอกสารสำคัญที่สุดในการกำหนดโครงสร้าง การบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย ส่วนเอกสารที่เป็นแหล่งทุติยภูมินั้นจะใช้เฉพาะในกรณี ที่ไม่สามารถหาเอกสารที่เป็นแหล่งปฐมภูมิได้ หรือใช้เป็นเอกสารเบื้องต้นในการสืบเสาะ หาเอกสารต้นฉบับหรือเอกสารปฐมภูมิต่อไป สำหรับวัตถุประสงค์ของการเผยแพร่นั้น จะให้ความสำคัญในการพิจารณาอย่างที่สุด

2.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอสัมภาษณ์ นักหมาย ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ประธานสภาสถาบัน กรรมการสภา-สถาบัน ประธานสภาคณาจารย์ ฯลฯ ทั้งอดีตและปัจจุบัน โดยถือเกณฑ์ว่า "ผู้นั้น มีความรู้ ความชำนาญ และหรือเคยเป็นผู้บริหาร หรือ เคยเป็นกรรมการสภาสถาบัน มาแล้วและสามารถเป็นตัวแทนของประชากรในแต่ละสถาบันหรือแต่ละองค์กรการบริหาร ได้" โดยตามคำถามเพื่อตอบปัญหาที่พบจากการศึกษาเอกสารและเพื่อรวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และถามในประเด็นคำถามที่คล้ายคลึงกันและปัญหาเฉพาะของแต่ละแห่ง โดยการส่งปัญหาที่จะถามล่วงหน้าเฉพาะผู้ที่ขอให้ เขียนปัญหาส่งมาก่อน ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30 นาที การสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะขออนุญาตบันทึกเทปกับให้ คำมั่นสัญญาว่าหากจะอ้างอิงใด ๆ จะขออนุญาตก่อน ปัญหาที่ถามโดยทั่วไปมีดังนี้

2.2.1 โครงสร้างของสภาสถาบันตามรูปแบบในปัจจุบัน มีความ-คล่องตัว มีอุปสรรค มีปัญหา ในการบริหารอย่างไรหรือไม่ ท่านคิดว่าควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร หรือไม่

2.2.2 การได้มาของตำแหน่ง ประธานสภาสถาบัน หรือ อธิการบดี หรือ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ฯลฯ มีวิธีการอย่างไร ท่านเห็นว่าวิธีการดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ และควรจะปรับปรุงอย่างไร

2.2.3 วาระของ ประธานสภาสถาบัน อธิการบดี กรรมการ - ผู้ทรงคุณวุฒิ คณบดี ฯลฯ ควรเป็น 2 ปี หรือ 3 ปี หรือ 4 ปี จึงจะเหมาะสมที่สุดในการบริหาร และควรมีข้อห้าม "ห้ามเกินสองวาระติดกัน" ไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.3.4 บทบาทของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมแต่ละครั้ง เป็นอย่างไรในคาน่า จำนวนผู้มาประชุม การแสดงความคิดเห็น ฯลฯ

2.2.5 ปัจจุบันมีผลงานการวิจัยระบุว่า "สภาสถาบันอุดมศึกษาไทย เป็นสภารายาง ทำหน้าที่เพียงรับรู้รับทราบเท่านั้น ไม่ได้เป็นองค์กรการบริหารที่สำคัญที่สุดตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย" ท่านมีความเห็นในเรื่องนี้อย่างไร

2.2.6 สภาคณาจารย์ควรมีส่วนร่วมในการบริหารหรือไม่เพียงใด

2.2.7 ท่านเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรออกจากระบบราชการหรือไม่

2.2.8 สมควรหรือไม่ที่จะจ้างนักบริหารอาชีพมาเป็นอธิการบดี

2.2.9 มีผู้กล่าวว่า "การบริหารมหาวิทยาลัยในปัจจุบันขาดเอกภาพ เพราะมีหน่วยราชการหลายหน่วยเกี่ยวข้อง มีกฎหมายหลายฉบับใช้บังคับ มีความขัดแย้ง ขาดการประสานงานที่ดี" ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องนี้อย่างไร

2.2.10 ที่ประชุมอธิการบดี และ ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์-มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ หรือ ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยครู มีบทบาท หรือ มีอิทธิพล ในการบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทยแต่ละแห่งเพียงใด

2.2.11 มีข่าวว่าทบวงมหาวิทยาลัยจะออกกฎหมายแม่บทสำหรับการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด ท่านเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.2.12 บทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ หรือ คณะกรรมการการศึกษาเอกชน หรือ ทบวงมหาวิทยาลัย หรือ กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษาไทย ควรเป็นอย่างไร

2.3 โครงสร้างการบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย จะศึกษาในสาระสำคัญขององค์กรการบริหารดังนี้

2.3.1 โครงสร้างองค์กรการบริหารภายใน ได้แก่

2.3.1.1 สภาสถาบัน ศึกษาถึง องค์ประกอบของสมาชิกสภา จำนวน การได้มาซึ่งสมาชิกสภาแต่ละประเภท วาระ อำนาจหน้าที่และบทบาทที่เป็นจริง ปัญหาและอุปสรรค

2.3.1.2 ฝ่ายบริหาร ได้แก่ อธิการบดี อธิการ รองอธิการบดี รองอธิการ คณบดี ผู้อำนวยการ และ หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดย ศึกษาถึง คุณสมบัติ การได้มา วาระ อำนาจหน้าที่ ปัญหาและอุปสรรค

2.3.1.3 คณะกรรมการบริหาร ได้แก่ ที่ประชุมคณบดี คณะกรรมการประจำคณะ / บัณฑิตวิทยาลัย / สถาบัน / ศูนย์ / สำนัก คณะกรรมการประจำ - วิทยาลัยครู ฯลฯ โดยศึกษาถึง องค์ประกอบของสมาชิก จำนวน การได้มา วาระ อำนาจหน้าที่ ปัญหาและอุปสรรค

2.3.1.4 สภากาจารย์ ศึกษาถึง องค์ประกอบของสมาชิก การได้มา วาระ อำนาจหน้าที่ บทบาทในการบริหาร ปัญหาและอุปสรรค

2.3.2 โครงสร้างองค์กรการบริหารที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ ที่ประชุม อธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมอธิการวิทยาลัยครู สมาคมสถาบันอุดมศึกษา-เอกชนแห่งประเทศไทย ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย โดยศึกษาถึง องค์ประกอบของสมาชิก การได้มา วาระ อำนาจหน้าที่ บทบาทในการมีส่วนร่วมในการบริหาร ปัญหาและอุปสรรค

2.3.3 องค์กรการบริหารภายนอก ได้แก่ หน่วยราชการภายนอกสถาบัน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ เช่น กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา-แห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งองค์กรเหล่านี้จะไม่ศึกษาในรายละเอียดมากนัก เพียงแต่ศึกษาว่า มีองค์กรใด ๆ บางที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค

3. การวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบโครงสร้างองค์การบริหารสถาบัน องค์ประกอบ การดำเนินงาน และการได้มาซึ่งองค์การบริหารแต่ละประเภทของแต่ละ สถาบัน กล่าวคือ สถาบันที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย สถาบันที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยสงฆ์ และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (เอไอที)

4. การสรุปผลการวิจัย รวบรวมข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล เรียบเรียงเป็นวิทยานิพนธ์ โดยมีแนวทางการนำเสนอเป็น 9 บท ดังนี้

- บทที่ 1. บทนำ
- บทที่ 2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3. ความเป็นมาของสถาบันอุดมศึกษาไทยและการบริหาร
- บทที่ 4. สภาสถาบัน
- บทที่ 5. ผู้บริหารและการได้มา
- บทที่ 6. คณะกรรมการบริหารสถาบัน
- บทที่ 7. สภาคณาจารย์
- บทที่ 8. องค์การบริหารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 9. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย